

P R A H A
Společnost pro elektroakustickou hudbu
B R N O

vydává pro své členy

BULLETIN SEAH

2011 21

BULLETIN SEAH

21 / 2011

Společnost pro elektroakustickou hudbu Praha - Brno

Vážení a milí členové SEAH, přátelé a příznivci elektroakustické hudby,

Nadále pokračujeme v pravidelných vydáváním informací a sdělení určených především všem našim členům, ale také dalším zájemcům v knihovnách i na internetu. Všechny naše vydané bulletiny a řada dalších materiálů jsou zveřejněny na stránkách naší SEAH na serveru HIS na internetové adrese: <http://www.musica.cz/seah>.

V současné době vydáváme náš časopis pouze v internetové podobě ve formátu PDF (Portable Document Format). Vítejte nové členy, které zařazujeme do seznamu všech našich členů bez přesného místa bydliště (jen místo, telefon a e-mail), dále zveřejňujeme výsledky poslední soutěže a vyhlášení nové soutěže "MUSICA NOVA", informujeme o koncertech, jednáních i aktivitách našich členů atd.

Podle rozhodnutí Výboru SEAH členství je bezplatné, dobrovolné a zrušitelné. **Sponzorské, nadační a grantové dary a příspěvky** je možné zasílat bankovním převodem na účet naší SEAH:

Společnost pro elektroakustickou hudbu, čís.úctu 14045349/0800, Česká spořitelna a.s., Koněvova 4, 130 00 PRAHA 3. Na tento účet je možné zasílat příspěvky také v cizí měně.

Připomínáme našim členům, aby nám zasílali zprávy o svých vlastních aktivitách v oblasti elektroakustické a počítačové hudby. Zasláné údaje slouží vedení SEAH k výběru skladeb pro koncerty, rozhlasové i televizní vysílání, pro vydávání propagačních materiálů, k jejich zařazování na přednášky a semináře, k vytváření adresářů, slovníků atd. Bylo by také vhodné průběžně zasílat kopie skladeb (nejlépe na CD) s dokumentací, aby bylo možno inovovat repertoár na koncertech SEAH. CD budou uloženy v archivu SEAH, ve Zvukové fonotéce Českého muzea hudby. Uvítáme také informace o významných provedeních elektroakustických skladeb našich členů, abychom je mohli uvést v našem Bulletinu.

Všechny údaje můžete zasílat klasickou poštou na naši současnou adresu: SEAH, Jeronýmova 7, 13000 PRAHA 3, příp. elektronickou poštou na e-mailové adresy L.Dohnalové (lenka.dohnalova@divadlo.cz) a R.Růžičky (ruzicka@fi.muni.cz).

Jménem vedení **SEAH** a redakce **BULLETINU**

Lenka Dohnalová, manažerka SEAH

Rudolf Růžička, předseda výboru SEAH

Praha - Brno dne 1.července 2011

Adresář členů SEAH_k 1.7.2011

Čestní členové SEAH

Eduard Herzog	in memoriam
Miroslav Hlaváč	in memoriam
Miroslav Kaduch	in memoriam
Karel Odstrčil	in memoriam
Alois Piňos	in memoriam
Milan Slavický	in memoriam
Jiří Hanousek	Bruchköbel bei Hanau, BRD, tel.0049/6181/76782, hanousek@ph-ms.de
Čestmír Kadlec	Plzeň, tel.377523027

Řádní členové SEAH

Taťána Bublíková	Praha, tel.241763472, 731957564
Karel Cón	Domašov, tel.543247353, 603428484
Zdeňka Čechová	Praha, tel.286885907, cechova.zdenka.dr@volny.cz
Miloš F.J. Čihák	Kostelec, tel.321674490, 728549943, spiritmusic@seznam.cz
Wanda Dobrovská	Praha, tel.731827157, wanda.dobrovska@rozhlas.cz
Lenka Dohnalová	Praha, tel.222540809, 603584218, lenka.dohnalova@divadlo.cz
Jarmila Doubravová	Praha, tel. 274774974, DOUBRAVA.SEMIO@seznam.cz
Aleš Dvořák	Praha, tel.23124409, 602316329
Juraj Ďuriš	Bratislava, SR, tel.00421/257273498, duris@sovakradio.sk
Stanislav Filip	Brno, tel.545215108, fil@ffa.vutbr.cz
Ladislav Firsov	Praha, tel.2766276
Martin Flášar	Brno, tel.603925638, martin.flasar@gmail.com
Daniel Forró	Kakamigahara, Japonsko, danfor@r5.dion.ne.jp
Jozef Gahér	Bratislava, SR, tel.00421/243333955, jozef61529@yahoo.com
Miloš Haase	Praha, tel.274819719, 602322612, milos@haase.cz
Radomil Hertl	Praha, tel.272655900
Jan Jára	České Budějovice, tel.603456765, jara@pf.jcu.cz
Marta Jiráčková	Praha, tel.224324096, 736782344, marta.jirackova@volny.cz
Afrodita Katmeridu	Praha, tel.284820521, 603182679, katmeridu@hotmail.com
Petr Klán	Brno
Ivan Ključovský	Brno, tel.547218411, 603276245, michaal.mays@volny.cz
Jaroslav Kolda	Poštorná, tel.519331455, 605233401
Jiří Kollert ,	Praha, tel.25817689, kollert@h.amu.cz
Pavel Kopecký	Praha, tel.283842482, 721135612, p.kopecky@atlas.cz
Michal Košut	Brno, tel.548520860, 776176822, 834@mail.muni.cz
Jaroslav Krčec	Praha, tel. 251564644, 737519873, gabikrcckova@seznam.cz
Milan Křivohlavý	Praha, tel.2368932
Petr Křížek	Praha, tel.603776670, Petr-Krizek@email.cz
Václav Kučera	Praha, tel.272766326, vac.kuc@tiscali.cz
Ivan Kurz	Praha, tel.2551401, kurz@h.amu.cz
Simo Lazarov	Sofia, Bulgaria, slazarov@hotmail.com
Ivana Loudová	Praha, tel.274819719, 607272869, ivana@loudova.cz
Peter Machajdík	Bratislava, SR, tel.00421/244881173, mango@machajdik.de
Josef Marek	Praha, tel.731518866, josmark@josefmarek.cz
Zbyněk Matěju	Praha, tel.777099821, zb.mateju@volny.cz

Vlastislav Matoušek	Praha, tel.222723219, 732272217, vlastislav@gmail.com
Ivo Medek	Brno, tel.549249840, medek@jamu.cz
Bohdan Mikolášek	Zürich, Schweiz, tel.0041/763451146, bohdan@mikolasek.cz
Vojtěch Mojžíš	Praha, tel.286884295, mojzisevi@centrum.cz, vojtech.mojzis@nm.cz
Lubomír Müller	Ostrovačice, tel.546427293
Jaroslav Mužik	Praha, tel.24014064
Tomáš Odstrčil	Praha, tel.241763472, 731957564
Otakar Olšaník	Brno, tel.5538894
Jiří Ospalík	Litoměřice, tel.775 978 086, jiri@ospalik.cz
Mikuláš Piňos	Brno, tel.0049/6227767760, mikpinos@volny.cz
Miroslav Pudlák	Praha, tel.257312422, 220610193, pudlak@hisvoice.cz
Petr Randula	Praha, tel.271961253, 602313675, randula@softcons.cz
Radek Rejšek	Praha, tel.233321299, 603417932, rrejsek@cro.cz
Vlado Rusko	Praha, tel.224222175, vlado.rusko@rozhlas.cz
Rudolf Růžička	Brno, tel.511112113, ruzicka@fi.muni.cz, ruzickar@chello.cz
Kateřina Růžičková	Brno, tel.603568845, 0049/1725770136, hudbaba@centrum.cz
Václav Rysl	Praha, tel.27924551
Eduard Spáčil	Rokycany, tel.371725227, 603418130, spacil.mms@tiscali.cz
Václav Syrový	Praha, tel.220800080, syrovy@h.amu.cz
Tomáš Šenkyřík	Brno, tel.777 237 399, tom_senk@hotmail.com, tomas@tomassenkyrik.com
Karel Šimandl	Karlovy Vary, tel.353332646, k.simandl@centrum.cz
Jaroslav Šťastný	Adamov, tel.516447314, graham@jamu.cz
Miloš Štědroň	Brno, tel.541247122, 720140589, mil.stedrsen@email.cz
Emil Viklický	Praha, tel.233379379, 724077079, emil@viklicky.com
Tomislav Vitchev	Sofia, Bulgaria
Ivo Vítek	Praha, tel/fax 272651030
Petr Wajsar	Praha, tel.267914347, 777876532, petr.wajsar@seznam.cz, petr@wajsar.com
Libor Zajíček	Praha
Vít Zouhar	Dobruška, tel.603822402, vit.zouhar@upol.cz
Lenka Župková	Hannover, BRD, tel. 0049/51145001020, violinelenka@yahoo.de

Pokud došlo u některého z našich členů ke změně telefonního čísla nebo elektronické pošty, příp. k jakémukoliv chybnému uvedení dat v tomto Bulletinu, dejte nám ihned vědět, abychom mohli změnu zaregistrovat nebo opravit.

* * * * *

**Připomínáme významná letošní životní jubilea našich členů. Přejeme jim hodně zdraví a úspěchů zejména v tvorbě a propagaci elektroakustické hudby.
V letošním roce oslavují**

85 let: *Jiří Hanousek*

70 let: *Čestmír Kadlec, Ivana Loudová, Rudolf Růžička*

55 let: *Ivo Medek* 50 let: *Peter Machajdík, Miroslav Pudlák*

* * * * *

Na podzim loňského roku se uskutečnila mezinárodní elektroakustická kompoziční soutěž "MUSICA NOVA 2010". Přetiskujeme pro informaci a dokumentaci její originální výsledný protokol:

Society for Electroacoustic Music of Czech Republic
in cooperation with
Czech Music Council, Academy of Arts, Music Information Centre, Czech Radio
supported by
Ministry of Culture, Foundation Czech Music Found, Foundation OSA, CSC Ltd.

FINAL PROTOCOL

International Electroacoustic Music Competition

MUSICA NOVA 2010

Jury: Lenka Dohnalová, Rainer Bürck, Juraj Ďuriš,
Pavel Kopecký, Michal Košut, Rudolf Růžička

54 pieces were considered from 28 countries

Category A (compositions of autonomous art electroacoustic music)

First Prize: Yu-Chung Tseng (Taiwan) *Points of Departure with 17 Variations*

Honorary Mentions: Takuto Fukuda (Japan) *Still-life of cb*

Krzysztof Gawlas (Poland) *Spherical Voices 1*

Sam Salem (Great Britain) *Dead Poets*

Finalists: Martin Klusák (Czech Republic) *MEXperiment*

Clemens von Reusner (Germany) *BRNK*

Louise Rossiter (Great Britain) *Black Velvet*

Jorge Sad (Argentina) *HyperRock*

Category B (compositions for acoustic instrument/voice/ensemble & electroacoustic media)

First Prize: Adrian Moore (Great Britain) *Fields of Darkness and Light*

Honorary Mention: Ondřej Adámek (Czech Republic) *IMADEMO - duo*

Finalists: Chien-Wen Cheng (Taiwan) *Morning Rain*

Krzysztof Wolek (Poland) *Un Claro Del Tiempo*

Special Award for Composition by Young Composer: Martin Klusák *MEXperiment*

Special Award for Czech Composition: Ondřej Adámek *IMADEMO – duo*

Lenka Dohnalová, director of competition

Rudolf Růžička, chairman of jury

MUSICA NOVA 2010, SEAH - Prague, Czech Republic

<http://musicanova.nipax.cz>

Prague, November 14, 2010

SEAH uspořádala 8. prosince 2010 od 19 hod. v divadle INSPIRACE, Malostranské nám.13, Praha, slavnostní vyhlášení, předání cen autorům a koncertní provedení vítězných skladeb soutěže **MUSICA NOVA 2010** za přítomnosti oceněných autorů s průvodním slovem ředitelky soutěže Lenky Dohnalové a úvodním slovem předsedy jury Rudolfa Růžičky. Všechny nahrávky, partitury a další materiály účastníků soutěže MUSICA NOVA 2010 i předcházejících soutěží jsou uloženy ve zvukovém archivu Hudebně historického oddělení Českého muzea hudby v Praze, Karmelitská 2, 118 00 Praha 1, Malá Strana, kde jsou k dispozici všem zájemcům.

Pražská redakce Českého rozhlasu připravila pro vysílání na stanici "Vltava" ve dnech 21. února až 24. února 2011 vždy od 23:15 hod. pod názvem **Hudební fórum s Lenkou Dohnalovou** pořady o soutěži **Musica Nova 2010 - Ohlédnutí za mezinárodní soutěží elektroakustické hudby**. 21.2. „Rozvíjení tradičních hudebních principů“ (skladby K.Gawlase, Y.Chung Tsenga a T.Fukudy); 22.2. „Ozvláštnění a přemýšlení o hudbě hudbou“ (A.Moore, M. Rataj, M.Carlentini, M.Klusák, O.Adámek); 23.2. „Akusmatika - kino pro ucho“ (S.Salem, F.Otondo, C.Wen Cheng, D.Bassal); 24.2. „Imanence“ (C.von Reusner, L.Rossiter, F.Szymanski, J.Sad).

* * * * *

Pro letošní rok vyhlásila SEAH opět další mezinárodní skladatelskou soutěž "**MUSICA NOVA 2011**". Uvádíme úplné podmínky soutěže, aby se jí mohli za snížený poplatek zúčastnit především naši členové. Podmínky jsou také zveřejněny na internetových stránkách soutěže <http://musicanova.nipax.cz/>

Pravidla soutěže

1. Soutěž Musica Nova se uskutečnila poprvé v roce 1969.
2. Do soutěže může autor bez omezení věku, národnosti a státní příslušnosti přihlásit dílo, jehož realizace byla dokončena po 1.1.2009.
3. Do soutěžní kategorie "A" může přihlásit autor autonomní elektroakustickou kompozici nebo její samostatnou část, která je určena pro reprodukci elektroakustické hudby.
4. Do soutěžní kategorie "B" může přihlásit autor autonomní elektroakustickou kompozici nebo její samostatnou část, která je určena pro nástrojovou nebo vokální interpretaci s doprovodem elektroakustické hudby (do soutěže je třeba zaslat realizovanou kompletní verzi skladby).
5. Každý autor může přihlásit do každé kategorie jen jedno dílo o trvání maximálně 20 minut. Toto dílo nesmí být oceněno v jiných soutěžích, ani zadáno do minulých soutěží Musica Nova.
6. Soutěžní skladby je třeba zadávat do obou kategorií neanonymně, pod autorovým jménem.
7. Do soutěže nemůže přihlásit skladbu člen soutěžní jury.
8. Do soutěžní poroty budou vedením Společnosti pro elektroakustickou hudbu jmenováni významní a zkušení skladatelé elektroakustických děl, hudební vědci a kritici, zabývající se oblastí elektroakustické hudby a zvukoví mistři, realizující elektroakustické skladby.
9. Autor zašle do 31. října 2011 na adresu: **Lenka Dohnalová - Institut umění, Celetná 17, 110 00 Praha 1**
 1. soutěžní kompozici nahranou ve vysoké technické kvalitě na CD nebo DVD; k vícekanálové (surround) skladbě je nutno přiložit stereofonní verzi na běžném audio CD
 2. místo vzniku, stopáž a orientační projekt soutěžní kompozice pro posouzení soutěžní porotou (partitura, umělecký nebo technický realizační popis, graf apod.)

3. datum a místo narození, národnost, státní příslušnost, stručný životopis, adresu bydliště, telefonní číslo, fax a e-mail autora
4. Můžete se zaregistrovat elektronicky (na adrese <http://musicanova.nipax.cz>) a nahrát Vaši skladbu (ve formátu MP3) na FTP server pro lepší přípravu poroty. Vaše skladba bude přístupná pouze Vám a porotě. Zaslání CD zůstává povinné.
10. Poplatek je stanoven pro účastníky z České republiky na 100 Kč za každou přihlášenou skladbu. Poplatek je třeba zaslat na bankovní účet: Společnost pro elektroakustickou hudbu, č.ú. 14045349 kód banky 0800, Česká spořitelna, Koněvova 4, 130 00 Praha 3 a kopii dokladu o úhradě přiložit k přihlášce do soutěže.
11. Do soutěže zasláné zvukové nosiče a projekty zůstanou po rozhodnutí jury uloženy v archivu Společnosti pro elektroakustickou hudbu.
12. Účastí v soutěži dává autor skladby souhlas s uvedením skladby v rozhlasovém vysílání a na veřejných koncertech. Autorská práva přitom zůstávají majetkem autora.
13. Ceny v kategoriích "A" i "B" budou uděleny: první ceny, čestná uznání a zvláštní ceny mladému skladateli (do 30 let) a českému skladateli.
14. Honoráře vítězným skladbám budou uděleny po rozhodnutí soutěžní poroty. Proti jejímu verdiktu není odvolání. Porota může některé ceny sloučit, rozdělit nebo neudělit.
15. Rozhodnutí soutěžní poroty o udělení cen a čestných uznání bude oznámeno všem přihlášeným autorům do 15.11.2011.
16. Ceny a čestná uznání budou předány vítězům během slavnostního koncertu v prosinci 2011 v Praze.
17. Skladby oceněné v soutěži budou provedeny na koncertech Společnosti pro elektroakustickou hudbu a vysílány rozhlasem a zaslány do EBU; archivovány na informačních CD a CD-R, která budou zaslána vítězům a účastníkům finále soutěže; informace o soutěži bude zveřejněna v síti Mezinárodní hudební rady.

INFORMACE - ředitelka soutěže: dr.Lenka Dohnalová,Ph.D., telefon a fax: 222540809, mobil: 603584218, e-mail: lenka.dohnalova@divadlo.cz

* * *

Nabídka CD s kvalitními nahrávkami vítězných skladeb ze soutěží MUSICA NOVA:

Kontakt pro objednávky CD: Dr.Lenka Dohnalová,Ph.D., Jeronýmova 7, 130 00 Praha 3, tel.: 222540809, mobil: 603584218, e-mail: lenka.dohnalova@divadlo.cz

* * * * *

V současnosti je celý zvukový a písemný archiv SEAH včetně zvukových nahrávek ze soutěží Musica Nova umístěn ve fonotéce Hudebně historického oddělení Českého muzea hudby v Praze, Karmelitská 2, 118 00 Praha 1, Malá Strana, kterou spravuje náš člen dr.Vojtěch Mojžíš (e-mail: vojtech.mojzis@nm.cz, tel.286884295). Celý tento archiv je k dispozici našim členům i dalším zájemcům o poslech a studium.

Vedení Společnosti pro elektroakustickou hudbu organizuje koncerty, semináře, přednášky, informace aj. akce s elektroakustickými skladbami našich členů

Pokračuje **série koncertů elektroakustické hudby** ve spolupráci naší SEAH s Českým muzeem hudby. Dosud se uskutečnilo 18 koncertů v prostorách Zvukového studia fonotéky Hudebně historického oddělení Českého muzea hudby, Karmelitská 2, Praha, Malá Strana, 3.posch, dv.č.431. Zveme všechny členy a další zájemce na tyto koncerty; na každý koncert posíláme samostatné pozvánky (převážně e-mailem).

Uvádíme přehled všech koncertů, které se uskutečnily od XI.koncertu (programy koncertů I. – X. jsou uvedeny v minulém Bulletinu 20/2010):

XI. koncert elektroakustické hudby 10. května 2010 - Ukázky partitur elektroakustické hudby, které jsou uloženy v depozitářích Českého muzea hudby - Jiří Ospalík: L'Inégalité, Michael Mays: Parasites Paradise, Eduard Spáčil: Hudba pro Plzeň, Machajdík Petr: Sedm barev světla, Ďuriš Juraj: Sny, Rusko+Mandel+Šplíchal+Křivohlavý: Infernetto

XII. koncert elektroakustické hudby 4. října 2010 z týmových elektroakustických skladeb - Parsch+Piňos+Růžička+Štědroň aj.: Mlčení ptáčků v lese, Ecce homo

XIII. koncert elektroakustické hudby 8. listopadu 2010 z týmových elektroakustických skladeb - Parsch+Štědroň: Kuře krákoře, Parsch+Piňos+Růžička+Štědroň: Capriccio, Peripetie

XIV. koncert elektroakustické hudby 6. prosince 2010 z českých děl s duchovním a liturgickým zaměřením - Alois Piňos: Advent, Milan Slavický: Adventus, Pavel Kopecký: Via regia, Bohdan Mikolášek: Žalm II., Radek Rejšek: Roráty, Rudolf Růžička: Creation - část

XV. koncert elektroakustické hudby 14. února 2011 z děl úspěšných českých skladatelek v soutěži MUSICA NOVA - Kateřina Růžičková: Mezisvětí, Petra Gavlasová: Survivors, Lucie Vitásková: Ringing colour, Jana Bařinková: Rainbow Island, Marta Jiráčková: Pura sub nocte

XVI. koncert elektroakustické hudby 14. března 2011 k životnímu jubileu Ivany Loudové - Loudová+Haase: Res Humana, Pierre Schaeffer: Symphonie pour un homme seul, Pierre Henry: Le voile d'Orphée, Karlheinz Stockhausen: Kontakte - část

XVII. koncert elektroakustické hudby 11. dubna 2011 z děl japonských skladatelů - Daniel Forró: Kenroku-en (Zahrada šesti principů), Makoto Shinohara: Mémoires, Takemito Shimazu: From Origin Point, Shintaro Imai: La Lutte Bleue, Yota Kobayashi: Kakusei

XVIII. koncert elektroakustické hudby 9. května 2011 k životnímu jubileu Rudolfa Růžičky - Rudolf Růžička: Missa (elektroakustická mše), Karlheinz Stockhausen: Gesang der Jünglinge

XIX. koncert elektroakustické hudby se uskuteční v září nebo říjnu 2011

* * * * *

Pořadatelé mezinárodního festivalu **FORFEST 2011** zařadili do programu 22.června v kroměřížském zámku autorský profil k životnímu jubileu **Rudolfa Růžičky** složený z elektroakustických a počítačových skladeb pro sólové nástroje interpretované světoznámými umělci. V programu zazněly skladby Tibia I. (D.Kientzy), Concertino (L.Váchalová), Saxophanasy (F.Slováček), Bucina (J.Hasenöhrl) a Aranea (J.Hlaváč).

Na závěr našeho Bulletinu uvádíme článek letošního jubilanta a čestného člena SEAH Jiřího Hanouska, ve kterém vzpomíná na svůj život před vynucenou emigrací a dotýká se také historie elektroakustické hudby v Brně. Navazuje tak na svůj článek v Bulletinu SEAH čís.14 nazvaný „O začátcích a konci Brněnského elektronického studia“.

Jiří Hanousek: **Vzpomínka na léta šedesátá**

Snad si ještě vzpomenu na svůj podíl spolupráce s brněnskou skladatelskou skupinou A. Řekl bych, že to bylo mé nejkrásnější životní období, nebýt té hrozné doby temna, kterou produkoval komunistický režim. Měli jsme tehdy, jako všichni mladí, plno elánu a snů dobýt svými schopnostmi po letech válečného strádání svět. Znali jsme se většinou už od konzervatorních dob. Už tam se nás však snažili dělit "na ovce bílé a černé". Bylo těžké odpovědět v roce 1949 na otázku: Na které straně stojíš? Člověk nestál na žádné, nicméně takové otázky budily už tehdy nedůvěru. Musím říct, že režim si nás sám formoval do role protivníků. Režim si vychovával svou vlastní opozici. Skladatelská skupina A vznikla jako opozice Svazu skladatelů. Byli to nejtalentovanější komponisté ročníků 1921-35, kteří měli vlastní názory a nebyli ochotni přijímat bezhlavou disciplínu Svazu skladatelů, např. nemožné ždanovovské teze apod.

Na svém příkladu ukážu, jak mě doba nutila do role opozičníka: Měl jsem na konzervatoři to štěstí, že jsem jako mladý dirigentský adept dostával v koncertních programech úkony finální. Práci se sborem jsem absolvoval Janáčkovou kantátou Otče náš, s velkým orchestrem konzervatoře (tehdy stočlenný) jsem absolvoval Smetanovými symf. básněmi Tábor a Blaník a Sedláčkovou Sinfoniettou provedenou v rozhlase v přímém vysílání. Když se šéf tehdejšího symfonického orchestru brněnského rozhlasu Bákala rozhodl obsadit místo 2. dirigenta, byl by mě rád viděl jako svého pomocníka. Stranická skupina orchestru však tehdy rozhodla, že se nesmím konkurzu zúčastnit, neboť je předem určen na to místo člen strany Dr.O.Trhlík. Výsledek konkurzu byl lhostejný, Trhlík se stal Bakalovým nástupcem. Mé pokusy o jiná dirigentská místa ztroskotaly ze stejných kádrových důvodů.

Pokusil jsem se tedy dosáhnout alespoň místo hudebního režiséra. Konkurs v pražském rozhlase jsem vyhrál, ale nastoupit jsem nemohl, protože jsem před tím na přehrávce Svazu skladatelů žádal veřejně odpověď od s.Barvíka, proč jsou Polky Jana Nováka formalistické. O rok později se mi podařilo po novém konkurzu místo režiséra dostat, leč se značně poškozeným kádrovým profilem.

Od samého začátku mé umělecké kariéry mi byla odňata možnost dirigentského místa. Celých 20 let jsem byl odkázán na pouhá hostování, pokud nepřišlo období úplného zákazu. Do Svazu skladatelů jsem nikdy nebyl přijat ani za kandidáta, ani za člena. Teprve na jaře 1968 mě přijali právem nespornosti přímo za člena, abych několik měsíců poté byl opět vyškrtnut. Od začátku své rozhlasové kariéry jsem hledal dirigentskou možnost alespoň na okraji té oficiální kultury a našel duo Pohanka-Bělský, kteří spartovali staré bohemiky, čekající na provedení. Založili jsme Collegium musicum brunense, komorní orchestr pro starou hudbu a provozovali ji koncertně i v rozhlase. Koncem 50tých let byl pak vrcholem naší činnosti přímý přenos z Pražského jara.

To už rostly spory mladých skladatelů s oficiální linií jejich Svazu do té míry, že došlo k vytvoření skupiny A, která se pokouší pomocí vlastního ensemblu (Studio autorů) své skladby veřejně prezentovat. Ujímám se dirigentsky Studia autorů opět jen formou zájmové činnosti ležící na pokraji legality. Celý projekt je však umělecky tak na výši, že nás není možné ani zakázat ani zrušit. Stáváme se součástí celostátních kulturních tendencí v rámci jistého politického uvolnění ve 2. polovině 60tých let ústících do tzv. pražského jara. Vytváříme nové směry čs. modemy.

S tím souvisí i rozvoj elektroakustické hudby, kterému dali popud Francouzi svými semináři v r. 1963 v Praze a Plzni. 1964 vzniká na můj popud Brněnské elektronické studio (BES) které se záhy stává největší výrobnou autonomních děl v republice. Nejlepší zvukoví technici se podílejí na realizacích v prostředí běžných rozhlasových režii bez speciálních zvukových měničů. Přesto navazuje BES kontakty s Paříží a Utrecht. Píšu popularizační články do odborných časopisů a pořádáme školení v produkci elektronické hudby pro jiná pracoviště. Bratislavská skupina elektroniků nás zve z celé republiky do Smolenice, kde vystupuje s novými kreacemi Karlheinz Stockhausen. Brno zve bratislavskou Hudbu dneška k vystoupení v brněnské křížové chodbě. Tento prostorový koncert je pro rozhlasové stranické orgány nepřijatelnou provokací a jsem přesvědčen, že mé bezprávní propuštění ze služeb rozhlasu v r. 1971 je následek též tohoto koncertu.

Přes značné a přesvědčivé úspěchy kompoziční, reprodukční i organizační (jmenuji jen komorní opery, festivaly experimentální hudby, zájezd do Polska, mnohé gramofonové nahrávky) koná tato činnost násilnou likvidaci všech aktivit za pomoci politické a vojenské moci. Novák emigruje, aby se už víckrát nevrátil do vlasti. Berg podléhá stresovým tlakům, kterým je vystaven a umírá v mladém věku. Piňos visí na tenkém vlákně na JAMU, vystaven politické libovůli školní reprezentace. Ištvan je nucen odevzdat úřad rektora školy neschopnému komunistovi. Pololánik po potížích s STB se stahuje do soukromí. Štědroň a Parsch, kteří se se skupinou už dříve ztotožnili, volí cestu kolaborace. Já jsem zbaven všech funkcí v rozhlase i na JAMU a jsem nucen přijat potupnou práci pomocného dělníka na stavbě. Po třech letech se mi podaří s rodinou prchnout na západ a tyto řádky píšu ze svého exilu, z kterého není po 20ti letech návratu.

Chtěl bych ještě jednou zdůraznit, že dějiny skupiny A jsou zároveň dějinami permanentního kulturního útlaku despotického režimu. Co bylo nejlepšího v čs. kultuře těch let, bylo vytvořeno na pokraji oficiální kultury, téměř ilegálně a v každém případě s nesouhlasem oficiální politické moci. Nejde tedy o úspěchy tehdejšího režimu, ale o úspěch tenké vrstvy opozičníků, kteří to měli zatraceně těžké, aby se dějiny o nich vůbec dozvěděly. Náš život by se byl jinak rozvíjel, čs. kultura přišla o nenahraditelné hodnoty. 40 let zbytečných bojů se státní mocí nám už nikdo nenahradí.

(tento článek pochází ze soukromého archivu Zdeňka Cupáka, bývalého vedoucího hudebního vysílání a hudebního redaktora Českého rozhlasu v Brně)

* * * * *

Bulletin SEAH, číslo 21 / 2011

**Redakce a vydavatel: Společnost pro elektroakustickou hudbu,
Jeronymova 7, 130 00 PRAHA 3, Česká republika**